

DECIZIE

07 februarie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul – Valeriu Doagă

Judecătorii – Tamara Chișca-Doneva, Nina Vascan

examinând recursul declarat de întreprinderea mixtă „Hermesprom Limited” societate cu răspundere limitată împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 16 noiembrie 2017,

adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Agenția „Moldsilva” împotriva întreprinderii mixte „Hermesprom Limited” societate cu răspundere limitată cu privire la rezilierea contractului de arendă, încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată,

c o n s t a t ă

La 02 mai 2017, Agenția „Moldsilva” a depus cerere de chemare în judecată împotriva întreprinderii mixte „Hermesprom Limited” societate cu răspundere limitată (denumirea prescurtată ÎM „Hermesprom Limited” SRL) cu privire la rezilierea contractului de arendă a fondului forestier în scop de recreere nr. 112 din 02 iulie 2010, încasarea datoriei pentru anii 2014-2017 în sumă totală de 342 130,38 de lei, dobânzii de întârziere în sumă de 101 217 lei și compensarea cheltuielilor de judecată în sumă de 1 059 de lei (f.d. 4-6, 25, 43, 52).

Judecătoria Edineț (sediul central), prin hotărârea din 24 iulie 2017 a admis acțiunea; a reziliat contractul de arendă a fondului forestier în scop de recreere nr.112 din 02 iulie 2010; a încasat de la „Hermesprom Limited” în beneficiul Agenției „Moldsilva” plata de arendă pentru anii 2014-2017 în sumă de 342 130,38 de lei, dobânda de întârziere în sumă de 101 217 lei și cheltuielile de judecată în sumă de 1 059 de lei; și a încasat de la „Hermesprom Limited” în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 13 400,42 de lei (f.d. 59, 72-77).

La 24 august 2017, reprezentantul ÎM „Hermesprom Limited” SRL, Ecaterina Siminel a depus, prin intermediul telefax-ului, cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii Judecătoriai Edineț (sediul central) din 24 iulie 2017, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri în sensul respingerii acțiunii (f.d. 67).

La 25 august 2017, reprezentantul ÎM „Hermesprom Limited” SRL, Ecaterina Siminel a depus, prin intermediul Direcției evidență și documentare procesuală a Judecătoriai Edineț, cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii Judecătoriai Edineț

(sediul central) din 24 iulie 2017, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri în sensul respingerii acțiunii (f.d.68).

Curtea de Apel Bălți, prin încheierea din 15 septembrie 2017 nu a dat curs cererii de apel; a stabilit apelantului ÎM „Hermesprom Limited” SRL termen până la ședința de judecată sau la data ședinței de judecată din 12 octombrie 2017, ora 09.00 pentru prezentarea dovezii de plată a taxei de stat în sumă de 9975,31 de lei și prezentarea cererii de apel motivată; și a explicat apelantului că, dacă nu vor fi lichidate neajunsurile menționate și nu va fi prezentată dovada de plată a taxei de stat și cererea de apel motivată în termenul stabilit, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu toate documentele anexate va fi restituită (f.d. 83-85).

La 11 octombrie 2017, reprezentantul ÎM „Hermesprom Limited” SRL, Ecaterina Siminel a depus, prin intermediul telefax-ului și poștei electronice, cerere de apel motivată împotriva hotărârii Judecătoriai Edineț (sediul central) din 24 iulie 2017, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe în partea încasării plății de arendă pentru anii 2014-2017 în sumă de 342 130,38 de lei, dobânzii de întârziere în sumă de 101 217 lei și cheltuielilor de judecată în sumă de 1 059 de lei; cu pronunțarea unei noi hotărâri în sensul admiterii acțiunii în partea rezilierii contractului de arendă a fondului forestier în scop de recreere nr. 112 din 02 iulie 2010 și încasarea din contul ÎM „Hermesprom Limited” SRL în beneficiul Agenției „Moldsilva” a prejudiciului efectiv, a datoriilor acumulate pentru perioada neexecutării contractului doar din vina nemijlocită a ÎM „Hermesprom Limited” SRL (f.d. 88-90, 95, 96-98).

Totodată, la 11 octombrie 2017, reprezentantul ÎM „Hermesprom Limited” SRL, Ecaterina Siminel a depus, prin intermediul telefax-ului și poștei electronice, cerere cu privire la amânarea, eșalonarea sau scutirea de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel (f.d. 91-92, 95, 99-100).

Curtea de Apel Bălți, prin încheierea din 12 octombrie 2017, repetat nu a dat curs cererii de apel; a stabilit apelantului ÎM „Hermesprom Limited” SRL termen suplimentar până la ședința de judecată sau la data ședinței de judecată din 02 noiembrie 2017, ora 09.00 pentru prezentarea dovezii că Ecaterina Siminel este angajat împuternicit al ÎM „Hermesprom Limited” SRL; și a explicat apelantului că, dacă nu vor fi lichidate neajunsurile menționate și nu va fi prezentată dovada de plată a taxei de stat și cererea de apel motivată în termenul stabilit, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu toate documentele anexate va fi restituită (f.d. 105-107).

La 16 noiembrie 2017, ÎM „Hermesprom Limited” SRL, în persoana administratorului Grigore Șervan a depus prin intermediul telefax-ului, poștei electronice, precum și a expediat prin trimitere poștală cerere de apel împotriva hotărârii Judecătoriai Edineț (sediul central) din 24 iulie 2017, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe în partea încasării plății pentru arendă pentru anii 2014-2017 în sumă de 342 130,38 de lei, dobânzii de întârziere în sumă de 101 217 de lei, cheltuielilor de judecată în sumă de 1 059 de lei; pronunțarea unei noi hotărâri în sensul admiterii acțiunii în partea rezilierii contractului de arendă a fondului forestier în scop de recreere nr. 112 din 02 iulie 2010 și încasarea din contul ÎM „Hermesprom Limited” SRL în beneficiul Agenției „Moldsilva” a prejudiciului efectiv, a datoriilor acumulate pentru perioada neexecutării contractului doar din vina nemijlocită a ÎM „Hermesprom Limited” SRL (f.d. 115-117, 119, 122-124, 132-134,

139).

Aderent, la 16 noiembrie 2017, ÎM „Hermesprom Limited” SRL, în persoana administratorului Grigore Șervan a depus prin intermediul telefax-ului și poștei electronice, precum și a expediat prin trimitere poștală cerere cu privire la amânarea, eșalonarea sau scutirea de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel (f.d.113-114, 119, 120-121, 135-136, 139).

Curtea de Apel Bălți, prin încheierea din 16 noiembrie 2017, a restituit cererea de apel declarată de ÎM „Hermesprom Limited” SRL prin intermediul Ecaterinei Siminel împotriva hotărârii Judecătoriei Edineț (sediul central) din 24 iulie 2017; a restituit ca fiind tardivă cererea de apel declarată de ÎM „Hermesprom Limited” SRL prin intermediul administratorului Grigore Șervan împotriva hotărârii Judecătoriei Edineț (sediul central) din 24 iulie 2017; și a remis apelantului cererea de apel cu toate documentele anexate (f.d. 129-131).

La 12 ianuarie 2018, reprezentantul ÎM „Hermesprom Limited” SRL, Ecaterina Siminel a depus, prin intermediul poștei electronice, cerere de recurs împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 16 noiembrie 2017, solicitând admiterea recursului, repunerea în termen a recursului, casarea încheierii recurate în partea restituirii cererii de apel declarată de reprezentantul ÎM „Hermesprom Limited” SRL, Ecaterina Siminel împotriva hotărârii Judecătoriei Edineț (sediul central) din 24 iulie 2017, cu remiterea cauzei în Curtea de Apel Bălți pentru judecarea apelului (f.d. 143, 144-146).

La 15 ianuarie 2017, ÎM „Hermesprom Limited” SRL, în persoana administratorului Grigore Șervan a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 16 noiembrie 2017, solicitând admiterea recursului, repunerea în termen a recursului, casarea încheierii recurate în partea restituirii cererii de apel declarată de reprezentantul ÎM „Hermesprom Limited” SRL, Ecaterina Siminel împotriva hotărârii Judecătoriei Edineț (sediul central) din 24 iulie 2017, cu remiterea cauzei în Curtea de Apel Bălți pentru judecarea apelului (f.d. 148-149, 151).

În motivarea recursului menționează că, soluția instanței inferioare de a restitui cererea de apel este neîntemeiată, deoarece ÎM „Hermesprom Limited” SRL a îndeplinit cerințele instanței de apel în partea lichidării neajunsurilor la depunerea cererii de apel.

În acest sens, relevă că a prezentat instanței de apel procura eliberată la 24 mai 2015, valabilă pe un termen de trei ani, prin care ÎM „Hermesprom Limited” SRL a împuternicit-o pe Ecaterina Siminel să-i reprezinte interesele în toate organele și instanțele de stat din Republica Moldova, inclusiv cu toate drepturile prevăzute de art. 81 din Codul de procedură civilă, care cuprinde și dreptul de a ataca hotărârea judecătorească. Mai mult ca atât, toate cererile și demersurile înaintate de către reprezentantul ÎM „Hermesprom Limited” SRL, Ecaterina Siminel au fost confirmate prin ștampila umedă a persoanei juridice ÎM „Hermesprom Limited” SRL.

În motivarea cerinței cu privire la repunerea în termen a recursului, invocă faptul că, încheierea Curții de Apel Bălți din 16 noiembrie 2017 i-a fost adusă la cunoștință la 28 decembrie 2017. Prin urmare, curgerea termenului de exercitare a căii de atac în ordine de recurs urmează a fi calculat din momentul aducerii la cunoștință a încheierii recurate, și anume din 28 decembrie 2017.

Subsecvent, evocă faptul că, ÎM „Hermesprom Limited” SRL, în persoana administratorului susține recursul declarat la 12 ianuarie 2018 de reprezentantul

Ecaterina Siminel, prin intermediul poștei electronice.

Ținând cont de faptul că recursul declarat de reprezentantul ÎM „Hermesprom Limited” SRL, Ecaterina Siminel și cel declarat de ÎM „Hermesprom Limited” SRL, în persoana administratorului Grigore Șervan sunt guvernate de norme de procedură distincte, instanța de recurs, în continuare, se va pronunța doar asupra recursului declarat de ÎM „Hermesprom Limited” SRL, în persoana administratorului Grigore Șervan.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, urmează a fi respinsă cererea recurentului ÎM „Hermesprom Limited” SRL, în persoana administratorului Grigore Șervan cu privire la repunerea în termen a recursului, respins recursul și menținută încheierea Curții de Apel Bălți din 16 noiembrie 2017, din motivele relevate infra.

În conformitate cu prevederile articolului 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Articolul 111 din Codul de procedură civilă prescrie la alineatul (3) că, termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

În această ordine de idei, instanța de recurs decelează că, din conținutul avizului de recepție DS3118102863AR (f.d. 142) rezultă indubitabil că, încheierea Curții de Apel Bălți din 16 noiembrie 2017 a fost adusă la cunoștință ÎM „Hermesprom Limited” SRL la 27 decembrie 2017, fapt confirmat prin contrasemnarea avizului de către cetățeanul „Tihon”. Mai mult decât atât, această circumstanță este certificată și prin informația publică plasată pe pagina web a întreprinderii de stat „Poșta Moldovei” la rubrica serviciul on-line de urmărire a expedierii „Track&Trace” [<http://posta.md/ro/tracking?id=DS3118102863AR>].

Astfel, prin prisma dispozițiilor art. 425 din Codul de procedură civilă coroborat cu prevederile art. 111 alin. (3) din Codul de procedură civilă, în condițiile speței, termenul de demarare a căii de atac a început să curgă la 28 decembrie 2017 – ziua imediat următoare datei calendaristice comunicării încheierii instanței de apel. Respectiv, ultima zi de exercitare a căii de atac în ordine de recurs împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 16 noiembrie 2017 fiind data de 11 ianuarie 2018, ora 24.00.

Însă, distinct circumstanțelor menționate, cererea de recurs a ÎM „Hermesprom Limited” SRL, în persoana administratorului Grigore Șervan a fost predată oficiului poștal la 15 ianuarie 2018, fapt confirmat atât prin amprenta sigiliului Oficiului Poștal „Chișinău-12” aplicată pe plic (f.d. 151), cât și prin informația publică plasată pe pagina web a ÎS „Poșta Moldovei” la rubrica serviciul on-line de urmărire a expedierii „Track&Trace” [<http://posta.md/ro/tracking?id=DS2012210129AS>].

În această ordine de idei, instanța de recurs deduce că, ÎM „Hermesprom Limited” SRL și-a valorificat dreptul de a ataca încheierea Curții de Apel Bălți din 16 noiembrie 2017 în ordine de recurs peste termenul legal de 15 zile prestabilit de legiuitor.

Cu referire la cererea recurentei cu privire la repunerea în termen a recursului, Colegiul învederează că legiuitorul a acordat justițiabililor dreptul de a fi repuși în termen de îndeplinire a unui act de procedură, care a fost omis din motive întemeiate.

Astfel, articolul 116 din Codul de procedură civilă consemnează la alineatele (1) și (3) că, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

Analizând minuțios memoriul cererii de recurs, Colegiul ajunge la concluzia că, în condițiile speței nu sunt aplicabile dispozițiile art. 116 alin. (1) și (3) din Codul de procedură civilă, or termenul de declarare a recursului poate fi restabilit doar în cazul când persoanele îndreptățite solicită acest lucru și prezintă probe veridice ce confirmă imposibilitatea sa de a exercita acest act de procedură în interiorul termenului legal.

La caz, urmează a fi reiterat faptul că, termenul de 15 zile de exercitare a căii de atac în ordine de recurs a început să curgă din ziua imediat următoare datei calendaristice comunicării încheierii instanței de apel, și anume de la 28 decembrie 2017. Prin urmare, aplicând principiul *nemo censetur ignorare legem*, conform căruia necunoașterea sau cunoașterea greșită a legii nu exonerează persoanele de obligația de a se conforma legii, instanța de recurs conchide că recurenta, cunoscând soluția instanței inferioare cu privire la restituirea cererii de apel, precum și termenul legal de demarare a căii de atac în ordine de recurs în Secțiunea 1, urma să dea dovadă de diligență și să facă uz de dreptul său de a ataca încheierea Curții de Apel Bălți din 16 noiembrie 2017 în interiorul termenului legal de 15 zile instituit de legiuitor.

Colegiul notează că, legiuitorul a instituit termen de decădere pentru exercitarea căii de atac, asigurând astfel stabilitatea raporturilor juridice dintre părți și evitarea incertitudinii pentru o perioadă îndelungată de timp, în care apar, derulează și se modifică o complexitate de relații dintre părți sub egida unor norme de drept distincte. Deci, admiterea exercitării unei căi de atac în afara termenului legal ar constitui o încălcare a principiului legalității și securității raporturilor juridice și respectiv, o soluție inadmisibilă în conjunctura ordinii de drept naționale.

Relaționând circumstanțele constatate textelor legale precitate, Colegiul apreciază ca fiind reprehensibilă solicitarea recurenteii cu privire la repunerea în termen a recursului pe motiv că încheierea Curții de Apel Bălți din 16 noiembrie 2017 i-a fost adusă la cunoștință la 28 decembrie 2017. Or, circumstanța invocată de recurentă nu constituie o justificare rezonabilă a omiterii termenului legal de declarare a recursului și, mai mult decât atât, nu constituie temei de repunere în termen a cererii de recurs.

Instanța de recurs reliefează că, litiganții în proces, având cunoștință de dispozițiile legale și de actele de dispoziție emise de instanțele judecătorești, urmează să se conformeze acestora și să facă uz de drepturile sale procedurale cu bună credință și diligență.

În acest context, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a apreciat că reglementarea referitoare la formalitățile și termenele ce trebuie respectate pentru exercitarea unei căi de atac, urmărește să asigure o bună administrare a justiției și, în particular, să respecte principiul securității raporturilor juridice și că cei interesați trebuie să aibă posibilitatea de a se aștepta ca aceste reguli să fie aplicate. S-a subliniat că aceste termene urmăresc mai multe scopuri importante, și anume să garanteze securitatea juridică fixând un termen pentru acțiuni, să pună pe eventualii pârâți la adăpost de plângeri introduse foarte târziu care ar fi, probabil, mai dificil de

combătut, și să împiedice nedreptățile ce s-ar putea produce dacă tribunalele ar fi chemate să se pronunțe în legătură cu evenimente consumate cu mult timp în urmă, plecând de la elemente de probă cărora nu li s-ar mai putea acorda credit și care ar fi incomplete din cauza timpului scurs (cauza *Brumărescu v. România*, cauza *Marckx v. Belgia*).

În cauza *Melnic v. Republica Moldova*, Înalta Curte a constatat violarea securității raporturilor juridice (art. 6 § 1 al Convenției) pentru admiterea, într-o cauză cu privire la recuperarea prejudiciilor, a unui recurs depus peste termen, fără a se expune asupra obiecției reclamantului că recursul este tardiv.

Astfel, coroborând ipotezele relevate supra, Colegiul apreciază ca fiind tendențioasă cererea recurentei ÎM „Hermesprom Limited” SRL cu privire la repunerea în termen a cererii de recurs și care, cu titlu de consecință, urmează a fi respinsă.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că, recurenta a omis termenul legal de exercitare a căii de atac, iar argumentele invocate în recurs poartă un caracter declarativ, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea recurentei ÎM „Hermesprom Limited” SRL cu privire la repunerea în termen a cererii de recurs, de a respinge recursul și a menține încheierea instanței de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

A respinge cererea întreprinderii mixte „Hermesprom Limited” societate cu răspundere limitată cu privire la repunerea în termen a cererii de recurs.

A respinge recursul declarat de întreprinderea mixtă „Hermesprom Limited” societate cu răspundere limitată împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 16 noiembrie 2017.

A menține încheierea Curții de Apel Bălți din 16 noiembrie 2017, adoptată în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Agenția „Moldsilva” împotriva întreprinderii mixte „Hermesprom Limited” societate cu răspundere limitată cu privire la rezilierea contractului de arendă, încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Nina Vascan